Heemkundevereniging

BERCHS-HEEM

Heemkundevereniging "Berchs-Heem"

Opgericht: 19 maart 1992

't "Tussedurke"

Jaargang 5, nummer 1, februari, 2005

Van de Redactie

Beste lezers, na de drukke feestmaand december, zijn we inmiddels in 2005 beland.
We hopen dat het jaar voor u een goede start heeft gehad. Tevens wensen en verwachten wij, dat 2005 mede door uw inbreng, weer een fijn Heemkundejaar gaat worden.

Ontspanningsavond.

Zondag 20 februari is er traditiegetrouw een avond samen met de leden van de KVO.
Dit jaar weer een liederentafel waar menig bekend liedje ten gehore zal worden gebracht en door de aanwezigen meegezongen kan worden. Miriam en Joep zullen de avond verzorgen en er wederom een gezellige avond van maken.

Activiteiten

- Lezing
- Jaarvergadering in maart

Berchs-Heem heeft een nieuw E-mail adres: Berchshe@caiway.nl; Mocht u het op prijs stellen om brieven en post van Berchs-Heem via e-mail te krijgen dan kunt dat het beste via een e-mail aan de vereniging laten weten!
Tot nu toe hebben slechts enkele leden hun adres aan ons doorgegeven. Vooral voor leden die via de post hun berichten van ons ontvangen zou het zeer welkom zijn.

Openstelling Expositieruimte

"Berchs-Heem" is gevestigd in het voormalig gemeentehuis van Berghem,
Burg. Van Erpstraat 2.

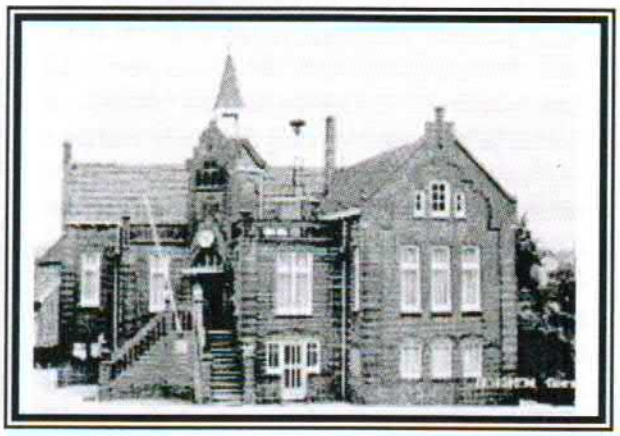

Vaste openingstijden

1e zondag van de maand:	11.00-13.00uur.
De maandag daaropvolgend:	19.00-21.00uur.

Ook na een telefonische afspraak via de secretaris (401327/402587) bent U van harte welkom.

Vagevenster

Jan van den Heuvel is opgehouden als lid van de redactie van het Vagevenster wegens drukke werkzaamheden.
Het bestuur bedankt Jan voor zijn bewezen diensten, en hoopt, dat hij, als hij weer meer vrije tijd heeft, toch weer de redactie zal komen versterken.
Mattie Megens is bereid om lid te worden van de redactie van het Vagevenster.
Wij hopen dat het een goede , vruchtbare samenwerking zal zijn en wensen hem en de andere redactieleden veel succes.

Redactie Nieuwsbrief

Gerrit Bergers	0412-402587
Jan Bon	0412-401131
Jan van der Burgt	0412-401183

** Kopie inleveren bij de redactie of bij de secretaris van de vereniging**

FOTOTENTOONSTELLING, "12,5 jaar BERCHS-HEEM"

(18, 19, 25 en 26 september 2004).

Deze keer konden we gelukkig wederom beschikken over de locatie waar we ook onze expositie over het jaar van de boerderij hebben gehouden: de oude kleuterschool aan de Molenweg. Met dank aan de gemeente.

Er zijn wederom heel wat uurtjes aan voorbereiding voorafgegaan, alvorens wij onze fototentoonstelling konden houden in het kader van ons 12,5 jarig bestaan.
Allereerst moeten er oude foto's in ons bezit komen, alvorens er door de mensen van de fotogroep een foto van gemaakt kan worden. Verder is het de bedoeling dat de juiste gegevens bij de foto's worden geplaatst en daar gaat heel veel tijd in zitten. Alleen met heel veel energie en doorzettingsvermogen krijg je dat voor elkaar. Dank hiervoor aan diegenen, die inmiddels voor een ruime selectie foto's in ons archief hebben gezorgd.
Er werden deze keer ruim 300 foto's tentoongesteld en er was voor eenieder wel iets herkenbaars bij.
Bovendien is er rekening mee gehouden dat de foto's nog niet eerder waren tentoongesteld.
Op zondag 19 september om 14.00 uur heeft wethouder Hans Boerboom de officiële opening, onder ruime belangstelling, verricht en tevens ons nieuwe vaandel onthuld.
Het vaandel dat werd ontworpen door Peter Hoefnagels en vervaardigd door Ietje van Dijk uit Herpen is een aanwinst voor de vereniging.
De tentoonstelling is goed bezocht en dat is voor de mensen van de organisatie een aardige waardering en we hopen dan ook dat er een vervolg op mag komen.
Het is dan wel nodig dat U zoveel mogelijk foto's blijft aanbieden zodat de fotogroep er iets mee kan doen.

Tot slot willen wij iedereen van harte bedanken voor hun grandioze inzet. Natuurlijk ook dank aan de vrijwilligers, die tijdens de tentoonstelling aanwezig geweest zijn om bezoekers te woord te staan als dat nodig was.

Eerbetoon Herman van de Camp

Op 6 januari 2005 heeft Herman van de Camp de zilveren Willibrordus gekregen tijdens de jaarlijkse nieuwjaarsreceptie van de Berghemse dorpsraad in gemeenschapshuis de Berchplaets. Vorig jaar werd de zilveren Willibrordus voor het eerst uitgereikt, deze krijgt een Berghemnaar die zich heeft ingezet voor zijn dorp.
Herman heeft zich al jaren voor onze vereniging ingezet. Hij is mede oprichter van de heemkundevereniging en is vanaf de oprichting secretaris geweest. Sinds de laatste jaarvergadering is hij teruggetreden als bestuurslid en is hij tot erelid van de vereniging benoemd.

Contributie:

Mocht u de contributie voor het jaar 2005 nog niet hebben voldaan dan verzoeken wij u deze z.s.m. over te maken op reknr: 1065.16.817 Rabobank, tnv Berchs-Heem of via Giro nr: 79.48.052 en **vergeet uw lidmaatschapnummer niet te vermelden.**
Mocht u via een automatische incasso betalen dan is uw betaling inmiddels geregeld.
Vergeet niet een automatische betaalopdracht bij uw bank of bij de Giro stop te zetten als u een incasso aan ons hebt gegeven om dubbel betalen te voorkomen en om de penningmeester veel werk te besparen.
Dus graag even controleren en contact opnemen met uw bank of Giro.

Voor vragen omtrent betalingen:
Lambert van Hintum, 0412-402515.
Penningmeester Berchs-Heem.

Fotogroep

De fotogroep is op zoek naar versterking.
Er wordt gezocht naar iemand die behalve van fotograferen houdt, ook nog goed met de computer kan werken, want alle verzamelde foto's en nog te maken foto's, moeten digitaal worden opgeslagen met de juiste gegevens erbij.
Er is heel wat werk te verrichten voor een enthousiaste vrijwilliger.
Voor meer informatie kunt u zich melden bij Rinie Gremmen, 0412-402141 of bij Jan van der Burgt 0412-401183

In memoriam:

In deze periode zijn de volgende leden ons ontvallen:
Jan Boeijen , Vught,18 september
Peter Hoefnagels, Oss, 2 oktober *
Piet van der Velden, Reek, 30 november
Wim van Gool, Berghem, 15 december.

Hoewel al deze personen een vernoeming waard zijn, willen wij hier in het bijzonder stil staan bij een man die zich uitzonderlijk heeft ingespannen voor "Berchs-Heem". ***Peter Hoefnagels** is vanaf de oprichting lid van onze vereniging geweest en heeft zich, zolang als zijn gezondheid het toeliet, actief ingezet voor de vereniging.
Peter heeft ons logo ontworpen en ook getekend. Tevens heeft hij de bordjes geschilderd die in onze ruimte staan en het grote gele bord dat bij de ingang van onze heemzaal aan de muur hangt.
Ook heeft Peter de opzet gemaakt voor ons nieuwe vaandel, helaas heeft hij het eindresultaat zelf niet meer lijfelijk kunnen aanschouwen. Peter heeft het vaandel alleen gezien op een foto die bij wijze van etiket op een fles wijn was geplakt, de fles werd bij de onthulling van het vaandel aan wethouder Hans Boerboom geschonken. Deze gaf de fles vervolgens aan Peter. Peter was er zeer mee vereerd, het deed hem goed.
Verder is Peter ook lid geweest van de redactie van "het Vagevenster".
We verliezen met Peter een zeer actief maar ook een heel creatief lid van onze vereniging. Peter bedankt voor wie je was en vooral voor wat je deed.

Lezing Gerard Ulijn

De avond van maandag 15 november stond in het teken van "Zwemmen en zwemsport in Oss". Ruim 40 belangstellenden kwamen naar de Berchplaets.

De lezing was gebaseerd op het boek 'zwemmen in Oss' van Frans Ruijs uit 2003. Frans Ruijs heeft helaas door een vroeg overlijden de voltooiing van het zeer informatieve en aardige boek niet meer zelf mogen meemake. Op verzoek van zijn familie heeft Gerard Ulijn het boek afgemaakt.
Omdat ook de hele omgeving van Oss toentertijd als men wilde gaan zwemmen in een zwembad, op Oss was aangewezen, hebben wij Gerard gevraagd om deze lezing ook in Berghem te komen houden. Ook voor zwemlessen ging men vanuit Berghem naar wat we nu noemen het Osse Meer.

Gerard Ulijn wist op een boeiende manier te vertellen over hoe men vroeger over zwemmen dacht. Vooral de geestelijkheid reageerde niet bijster enthousiast op het idee dat mensen in minimale (gehuurde) kledij hun vertier in het water zochten.
Aanvankelijk was zwemmen dan ook een gescheiden aangelegenheid, mannen en vrouwen werden niet geacht zich samen in het zelfde zwembad te bevinden.
Vele herinneringen en anektodes werden opgehaald, van gebreide badpakken tot zwem (onder)broeken gemaakt van oude meelzakken.

Concluderend: een interessante lezing! Gerard bedankt!

Zestig jaar na de oorlog

De Wereld herdenkt de bevrijding van het nazi-concentratiekamp Auschwitz, precies zestig jaar geleden.
"Vandaag, kunnen wij nog altijd niet bevatten, hoe en waarom de wereld, in de twintigste eeuw, in staat was te zwijgen ten tijde van de Holocaust", zei het Israëlische staatshoofd Katsav (zie B D 28 jan. 2005).
Ook ik, destijds in de leeftijd van zeven jaar, zal deze tijd als iets *speciaals* blijven herinneren. Met *"speciaals"* wordt bedoeld, het nog niet geheel begrijpen van de gevolgen, die zulk een oorlog te weeg brengt. Voor mij, en mijn leeftijdsgenoten, was deze tijd erg "spannend" : bij gebrek aan hout en kolen voor de kachel, brachten wij een bezoek aan de omheinde graslanden van onze buren (boeren). Al wat brandbaar was, werd uit de grond getrokken of afgebroken (houten afrasteringpalen) en mee naar huis genomen. Ook kolen rapen langs het spoor, werd een hobby. Even later gingen we bij het spoor peuken rapen, en de eerste verslaving was een feit: sigaretjes draaien met als vloei een stuk krantenpapier. Gelukkig hebben wij (althans wat ik mij nog kan herinneren), geen echte honger geleden. We maakten zelfs onze eigen boter: aardappelpuree met gekookte eieren. Ook hadden we het voordeel, dat er op onze misse een Canadese militaire kantinewagen werd geplaatst. Er viel altijd, nadat de soldaten uitgegeten waren, nog het nodige te vergaren. Tevens waren er enkele stafmilitairen in ons "goei-kamer" gestationeerd. Een levendige handel, het schooien om sigaretten, smokey for pappa, ontstond toen ook al.
Zelfs het Franse woord 'evacueren' werd regelmatig gebruikt. Uit Herpen kwamen diverse families over de Koolwijk naar Berghem. Bij ons in Berghem was het veiliger ! Achter in onze tuin had mijn vader een 'schuilkelder' gemaakt: een grote diepe kuil, met boonstaken als dakversteviging. Daar bovenop graszoden ! Onze beste, 'zondagse', kleren gingen in deze schuilkelder.
Gelukkig is er niks gebeurd, bij de minste druk zou alles bedolven en in elkaar gesodemieterd zijn.
Op onze akker hadden we maïs geplant. Toen die hoog genoeg stond, kon de maïs dienen als schuilplaats voor de 'goei'-fiets van mijn vader. Later confisqueerden de Duitsers een heel oude, niet gangbare, 2e fiets.
Gelukkig hebben we eigenlijk "de bevrijding" alleen bewust meegemaakt en een fijne jeugd gehad. Ik had als enige in onze straat een echte grote step. Weliswaar geen echte luchtbanden, maar een harde rubberen substantie was om de velg gemonteerd. Het achterste wiel had een heel lange as, waar je je enkels helemaal mee open haalde. Je had het benul niet om die achteras in te korten. Toch werd er met "scheve" ogen naar mijn vervoermiddel gekeken.
Waar is de tijd gebleven, dat de jeugd fijn samen speelden. Samen gaan zwemmen bij het 2e brugske. Geen zwembroek, maar een stevige zelfgemaakte onderbroek
(van een meelzak van Victoria Voeders met levensgrote haan erop), deze werd tevens als zwemattribuut gebruikt. Na het zwemmen werd deze broek weer als ondergoed gebruikt. Ik weet me nog te herinneren, dat mijn broek bij het brugske lag te drogen. Een zoon van een onderwijzer (misschien was het de zoon van "Meester van Rossum"), zag mijn zwembroek aan voor een vieze gele (van de klei) vod, en gooide mijn onderbroek terug in de wetering. Nooit meer teruggevonden, en ik kon zonder ondergoed naar huis. We hebben zelfs in die tijd gemengd gezwommen. Onder toezicht van een ouder, mochten de meisjes ook het water in.
Die hadden natuurlijk geen zwempak,
maar een dun niemendalletje, dat onder met een speld werd dichtgemaakt. Geloof me maar, dat we met grote ogen gekeken hebben, als deze zwemnimfen uit het water kwamen !
Het zal nooit bij mij opkomen, de oorlog in zijn totaliteit te bagatelliseren. We weten heus wel, wat er allemaal gebeurd is; ik wou echter slechts enkele anekdotes uit mijn jeugd weergeven.

G.B